

Česká republika

Česká školní inspekce

Olomoucký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Karla staršího ze Žerotína Bludov, okres Šumperk

789 61 Bludov, Nová Dědina 368

Identifikátor školy: 600 148 301

Termín konání komplexní inspekce: 12. - 14. a 17. březen 2003

Čj.:	132 92/03-011032
Signatura:	km5cw104

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Karla staršího ze Žerotína Bludov, okres Šumperk byla s účinností od 1. ledna 1996 zřízena jako příspěvková organizace. Podle rozhodnutí MŠMT čj. 31 453/01-21 ze dne 7. 1. 2002, kterým se mění její zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, sdružuje:

- Základní škola s kapacitou 750 žáků
- Školní družina s kapacitou 70 žáků
- Školní jídelna s kapacitou 700 jídel

Ve školním roce 2002/2003 navštěvuje sedmáct tříd 1. - 9. ročníku 326 žáků, z nichž 66 dojíždí z pěti okolních obcí. Kapacita školy je využita na 43 %. Objekt školy tvoří dvě budovy umístěné v samostatném areálu.

Výuka je organizována podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2.

Do dvou oddělení školní družiny bylo ke dni inspekce zapsáno 60 žáků, 10 z nich docházelo nepravidelně. Školní družina zajišťuje dopolední i odpolední provoz, o její činnost v době hlavních prázdnin neprojevili rodiče zájem.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a průběhu vzdělávání v základní škole a činnosti školní družiny ve školním roce 2002/2003
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve sledovaných předmětech v základní škole a činnosti školní družiny ve školním roce 2002/2003
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v předmětech český jazyk, anglický jazyk, německý jazyk, matematika, prvouka, přírodověda, chemie, přírodopis a zeměpis ve školním roce 2002/2003
- organizace a průběhu výchovně-vzdělávací činnosti školní družiny ve školním roce 2002/2003
- stavu výuky fyziky formou dotazníkového šetření

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY ŠKOLY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM A ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Hodnocení personálních podmínek vzdělávání a výchovy se s ohledem na předmět inspekce vztahuje k celé škole. Z celkového počtu 453 hodin je 10, 6 % odučeno učiteli, kteří nespĺňují úplně, případně jen zčásti požadavky odborné a pedagogické způsobilosti. Tato skutečnost neovlivnila negativně kvalitu výuky. Skladba úvazků učitelů odpovídá jejich vzdělání. Výchovná poradkyně neabsolvovala studium výchovného poradenství. Obě vychovatelky školní družiny (ŠD) splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Vedoucí pracovníci školy vytvářejí nestresující podmínky pro práci všech zaměstnanců. Oba zástupci ředitele mají v oblasti řízení rozděleny úkoly s konkrétním určením odpovědnosti.

Není však ujasněno postavení zástupkyně ředitele pro ekonomiku, jejíž kompetence zasahují také do oblasti vzdělávání a výchovy. Příslušné pravomoci jsou delegovány rovněž na všechny další pracovníky.

Ředitel školy ustanovil své poradní orgány. Na jednání pedagogické rady však není zvána vedoucí vychovatelka školní družiny. Činnost metodických orgánů je orientována především na organizační oblast, méně na transformaci didaktických postupů, na výběr metod a forem práce s cílem dosažení maximální efektivity výuky. Neplní důsledně svou informační funkci směrem k vedení školy. Účinný systém vedení metodických orgánů není dosud vytvořen, učitelé si vyměňují své zkušenosti v oblasti metodiky a didaktiky spíše nahodile a z vlastní iniciativy.

Nekvalifikovanému učiteli není věnována dostatečná pozornost, kontrolou bylo zjištěno přetěžování žáků učivem přesahujícím rámec učebních osnov.

Úroveň výchovně-vzdělávací činnosti sleduje vedení školy při hospitacích. Příliš obecné závěry z hospitací nejsou směřovány k hledání efektivních metod a forem práce, a proto nemají dostatečný vliv na zvyšování kvality vzdělávání. Pro hodnocení práce zaměstnanců školy jsou stanovena kritéria, jejichž plnění se promítá do výše přiznávaných nenárokových složek platu.

Oblasti dalšího vzdělávání všech pedagogických pracovníků je věnována výrazná podpora. Při výběru akreditovaných vzdělávacích akcí vedení školy přihlíží k potřebě zajistit odborný růst učitelů a tím vytvořit optimální personální podmínky pro realizaci vzdělávacího projektu.

Organizace výuky i délka vyučovacích hodin a přestávek odpovídají právnímu předpisu s výjimkou přestávky mezi 5. a 6. vyučovací hodinou, která byla zkrácena o pět minut. Nedodržení délky přestávky bylo povoleno MŠMT.

Školní řád je vyvážený, práva žáků jsou formulována převážně v obecné rovině, postrádá ustanovení týkající se potírání projevů šikany, xenofobie a rasismu.

Transfer informací mezi vedením a pracovníky i mezi školou, školní družinou a rodiči je organizačně zajištěn, informační systém je funkční. Rodičům jsou poskytovány potřebné informace o škole také prostřednictvím školního zpravodaje. Pedagogové pravidelně zasílají své příspěvky do obecního měsíčníku.

Personální podmínky umožňují realizovat vzdělávací program školy a činnosti školní družiny, jejich úroveň je průměrná.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY ŠKOLY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM A ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Prostorové podmínky školy jsou vzhledem k počtu žáků velmi příznivé. V původní školní budově, která je sídlem organizace, jsou umístěny třídy 1. – 4. ročníku, ředitelna, prostorná cvičná kuchyně a dvě místnosti školní družiny. Esteticky a účelně upravené učebny i další společné prostory vytvářejí podnětné pracovní prostředí. Nejsou vybudovány šatny, odkládání oděvních svršků v učebnách není vhodné.

V budově, v níž probíhá výuka žáků 5. – 9. ročníku, jsou kmenové učebny vybavené starším žákovským nábytkem. Pro výuku cizích jazyků, fyziky, chemie a informatiky jsou vybudovány odborné učebny.

Prostorná a velmi dobře vybavená tělocvična s odpovídajícím zázemím, včetně posilovny, školní jídelna na nadstandardní úrovni a keramická dílna jsou umístěny v přístavbě školy.

Materiálně-technické podmínky umožňují realizaci zvoleného vzdělávacího programu. Škola je v dostatečné míře vybavena staršími učebními pomůckami, jejich sbírky jsou v rámci finančních možností doplňovány. Audiovizuální a výpočetní technika byla v průběhu kontrolované výuky využívána v malé míře. V souladu s požadavky příslušného právního předpisu byly žákům vydány učebnice, v prvním ročníku také učební texty a základní školní potřeby, individuálně integrovaní žáci obdrželi základní školní potřeby. Školní knihovna má většinou zastaralý knižní fond, více je využívána při výuce na 1. stupni. Výpůjčky knih žákům nejsou umožněny. Průběžně doplňovaná odborná literatura je funkčně umístěna v kabinetech. Škola odebírá dostatek odborných a pedagogických časopisů.

Provozu ŠD slouží dvě místnosti s rozdílnými prostorovými podmínkami i úrovní materiálního vybavení. Jen jedna má novější zařízení a odpovídá potřebám žáků mladšího školního věku. Konstruktivní a společenské hry, materiály pro výtvarné, pracovní a literárně-dramatické činnosti nejsou v potřebném množství a kvalitě. Fond pomůcek je jen málo doplňován a obměňován. Vybavení audiovizuální technikou je dostačující. Využíváním moderní tělocvičny je kompenzován pobyt ve stísněných prostorách jednoho oddělení ŠD. Výrobky a výtvarné práce dětí vhodně dotvářejí estetiku školního prostředí.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy školy a školní družiny jsou na průměrné úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vzdělávacího programu školy a činností školní družiny

- ***Učební plán zvoleného vzdělávacího programu je dodržen. Ve škole se vyučuje podle platných učebních osnov.*** V realizaci výchovně-vzdělávacích cílů ve školním roce 2001/2002 a ve školním roce 2002/2003 byly zjištěny nedostatky: ve třídách 5. ročníku nebyla vyučována jedna ze složek českého jazyka - psaní. Ve školním roce 2001/2002 nebyl vyučován v 5. ročníku v rámci předmětu český jazyk sloh. Ve školním roce 2002/2003 bylo probíráno v matematice 3. a 5. ročníku učivo nad rámec učebních osnov, tím docházelo k přetěžování žáků. Ve 4. a 5. ročníku nebyl do výuky přírodovědy a vlastivědy zařazen tematický celek výchova ke zdraví.
- ***Výchovně-vzdělávací činnost ŠD navazuje na vzdělávací program školy.***
- ***V povinné dokumentaci školy není s dostačující průkazností zachycen průběh vzdělávání a výchovy.*** Některé zápisy v třídních knihách o probíraném učivu nejsou jednoznačné a konkrétní. ***Činnosti ŠD jsou zachyceny průkazně.***
- ***Systém kontroly není dostatečně účinný.*** Ředitel školy nezjistil kontrolou pedagogické dokumentace školního roku 2001/2002 a školního roku 2002/2003, žákovských knížek a sešitů žáků, hospitační činností ani prostřednictvím metodického sdružení dílčí nedostatky v plnění učebních osnov.
- Vedení školy průběžně sleduje a kontroluje činnost ŠD, zpětnovazební funkce a analýza kontrol však nejsou průkazné a nepromítají se do plánování.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk na 1. stupni

V jazykovém vyučování, psaní, čtení a literární výchově bylo provedeno sedm hospitací ve všech ročnících.

Pouze jedna vyučující nesplňuje podmínky odborné způsobilosti pro 1. stupeň základní školy, což kvalitu vzdělávání a výchovy výrazně snížilo.

Materiální zajištění výuky českého jazyka (ucelené učebnicové řady, dostatek titulů mimočítankové četby, nástěnné přehledy, manipulační pomůcky) je průměrné a umožňuje plnit výukové cíle. Didaktická technika nebyla využívána, výuka byla vhodně zpestřena hrou na hudební nástroj.

Vzdělávací cíle volily učitelky v návaznosti na probírané učivo. Sledovaný průběh vzdělávání byl odborně bezchybný. Rozdílnost úrovně vyučovacích hodin byla patrná v organizaci, volbě metod a forem práce. Převládala výuka podporující aktivní učení i účelnou a věcnou komunikaci ve skupinách při řešení zadávaných úkolů. Zařazování různých didaktických her, soutěží a různě pojaté práce s literárními texty vzbuzovaly zájem žáků o probírané učivo a umožňovaly jeho nenásilné procvičování ústní i písemnou formou. Pozitivní bylo uplatňování mezipředmětových vazeb, prolínání složek českého jazyka a pěstování kladného vztahu ke knize. Pracovní atmosféra byla příznivě ovlivňována dodržováním stanovených pravidel vzájemné komunikace, respektováním rozdílného pracovního tempa, zohledňováním potřeb žáků s diagnostikovanými poruchami učení a využíváním motivačního hodnocení.

Převažující práce s učebnicemi, frontální vedení výuky a tolerování kusých odpovědí žáků snižovaly efektivitu části výuky. Chybělo účelné zařazování psychorelaxačních technik k odstranění únavy, na nedůslednost vyučující výjimečně žáci reagovali projevy nekázně.

Kromě 5. ročníku byla odpovídající pozornost věnována výuce psaní, převládá velmi dobrá grafická úprava žakovského písma. Sešity jsou vyučujícími pečlivě opravovány a hodnoceny.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce měly velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk na 2. stupni

Ve prospěch zefektivnění vzdělávání se ředitel školy rozhodl posílit v učebním plánu 6. a 8. ročníku jeho minimální týdenní hodinovou dotaci o jednu vyučovací hodinu a do nabídky volitelných předmětů 9. ročníku zařadil cvičení z českého jazyka.

Úroveň vzdělávání a výchovy byly hodnoceny v jazykovém vyučování, slohu a literatuře u všech vyučujících daného předmětu, jejichž odborná a pedagogická způsobilost i zkušenost se většinou pozitivně projevily v promyšlenosti organizace výuky.

Vzdělávací cíle vyučovacích jednotek plně odpovídaly obsahu učebních osnov, byly vyučujícími zvoleny v návaznosti na probranou učební látku a zpravidla vycházely z celoročního tematického plánu učiva. Cíle byly žákům přístupně konkretizovány, výstižně formulovány, ale jen ojediněle funkčně motivovány. V jedné třídě byl zjištěn tříměsíční rozpor v časové realizaci plánovaného a probraného učiva. Kontinuita výuky slohu mezi jednotlivými ročníky byla narušena v obsahu i výstupech (slohových prací) nejednotným přístupem vyučujících k postupům a zejména ke kvalitativním i kvantitativním cílům a výsledkům vzdělávání, které si stanovila předmětová komise. V činnosti komise se projevila formálnost při plnění kompetencí, které jí byly vedením školy vymezeny.

Sbírka učebních pomůcek má standardní skladbu, přímo ve výuce se projevila nedostatek jazykových příruček, vhodně byla uplatněna didaktická technika. Názornosti vyučování dosahovaly všechny vyučující vlastními materiály, zhotovenými pracovními listy a mluvnickými přehledy.

Vhodně přizpůsobeným tempem výuky a správně stanoveným rozsahem probíraného učiva s ohledem na možnosti a výkonnost žáků byly respektovány psychohygienické zásady.

Při vyvozování nového učiva byly zejména v hodinách literatury a slohu účinně využity znalosti žáků, při souhrnném opakování probraného tematického celku byly zařazeny vhodné tvořivé úkoly, ale nedostatečný prostor byl vyučující věnován rozvoji verbálních dovedností žáků, její mluvní projev nepřiměřeně dominoval.

Domácí úkoly byly zadávány v návaznosti na probrané učivo, sešity byly vyučujícími průběžně kontrolovány a opravovány. V žákovských knížkách výrazně převažuje hodnocení písemného prověřování výsledků učení, mluvní projevy žáků byly hodnoceny jen výjimečně.

Pozitivní vztahy učitelek a žáků se projevovaly ve vstřícné spolupráci.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk měly průměrnou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech - anglický jazyk a německý jazyk

Ve třídách 4. - 9. ročníku jsou žáci vzděláváni v rámci povinné výuky v jednom ze dvou cizích jazyků v základní tříhodinové dotaci. O anglický jazyk projeví větší zájem, zvolilo si jej 139 žáků, ve skupinách německého jazyka je zařazeno 90 žáků. Organizaci a efektivitu vzdělávání, zejména však prostor pro aktivní komunikaci žáků v obou vyučovaných cizích jazycích, snižuje příliš vysoký počet žáků ve dvou skupinách (24 a 25). V nabídce volitelných ani nepovinných předmětů není cizí jazyk zařazen.

Kvalita vzdělávání v předmětu anglický jazyk je pozitivně ovlivněna odbornou a pedagogickou způsobilostí vyučujících s příslušnou aprobací, zkušenostmi i příkladnou aktivitou v dalším vzdělávání. Vedení školy využívá jejich kvalifikaci optimálně a oceňuje jejich profesionalitu a tvůrčí potenciál ve výuce i v době mimo vyučování. Vedoucí předmětové komise cizích jazyků organizuje četné aktivity žáků, včetně soutěží, jimiž je vhodně a nenásilně motivuje a současně prezentuje výsledky vzdělávání před rodičovskou veřejností. Vedením jazykových kurzů se podílí i na dalším vzdělávání učitelů v okrese.

Cizím jazykům jsou k dispozici dvě odborné učebny s účelným uspořádáním žákovského nábytku, které vyhovuje komunikativnímu charakteru výuky. Jejich další vybavení a využití jsou na rozdílné úrovni. V učebně anglického jazyka jsou soustředěny potřebné pomůcky, učební texty, slovníky a didaktická technika, učební prostředí je pro žáky podnětné. Z kapacitních důvodů odborných učeben probíhá část vyučovacích hodin anglického i německého jazyka v kmenových učebnách.

Hospitace byly provedeny u všech učitelek, které vyučují předměty anglický jazyk a německý jazyk. V hodinách anglického jazyka nižších ročníků byly přizpůsobeny metody, formy i tempo práce věku a jazykové vyspělosti žáků, vhodně byly využity soutěže, hry s pohybem a imitací. Častým střídáním činností s přiměřeným rozsahem a náročností úkolů byly důsledně respektovány zásady psychohygieny. Výuka vynikala promyšlenou a účelnou organizací, převažovaly kooperativní činnosti s rozdílnou náročností, s nenásilným procvičováním mluvnického učiva a s důrazem na správnost zvukové podoby jazyka, které směřovaly k rozvíjení produktivních komunikativních dovedností žáků. Organizační pokyny učitelek byly přesné, v odpovídající míře udělované anglicky a žákům srozumitelné. Aktualizace učiva, průběžné pozitivní hodnocení a pochvaly působily jako významný motivační prvek, přispívaly ke zvyšování sebevědomí jednotlivých žáků a k získání jejich zájmu. Psychosociální podmínky příznivě ovlivňovaly průběh výuky. Klasifikace v žákovských knížkách většinou vyváženě hodnotila řečové a písemné projevy žáků.

V části vyučovacích hodin německého jazyka výrazně převažovaly činnosti, jejichž cílem bylo mechanické a zdouhavé procvičování gramatického učiva, výuka nebyla činnostně pestrá a efektivní. Diferenciace zadávaných úkolů s ohledem na různé schopnosti žáků a vedení ke

správné výslovnosti nebyly dostatečné. S žáky 9. ročníku pracovala vyučující tvořivě, vedla je ke kooperaci a účelnému používání německého jazyka, rozvíjela jejich verbální dovednost.

K všeobecným pozitivům sledované výuky náležela důsledně uplatňovaná zpětná vazba.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu anglický jazyk měly vynikající úroveň, v předmětu německý jazyk byly průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu matematika na 1. a 2. stupni

V průběhu inspekce bylo provedeno deset hospitací na 1. a 2. stupni. S jednou výjimkou předmět vyučují učitelky s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Výrazným kladem byla zejména odbornost výuky.

Zvolené výukové cíle, organizace výuky a pracovní tempo zpravidla odpovídaly věku a schopnostem žáků. Efektivní metody spojené s respektováním žákovy osobnosti, účinnou motivací (zařazením her, soutěží), dodržováním psychohygienických zásad a pozitivním hodnocením byly využívány spíše na 1. stupni.

Opakování a procvičování navazovaly na aktuální učivo a plynule přecházely k nové učební látce. Učitelky vhodným způsobem rozvíjely mechanickou paměť, logické myšlení a představitost žáků. Názornost výuky zpravidla podpořily vhodnými pomůckami. Účelně využívaly učebnice a pracovní sešity, podle potřeby i další materiály. Zejména na 2. stupni žáci uplatňovali alternativní postupy při řešení slovních příkladů a konstrukčních úloh. V nejvyšších ročnících byli žáci cílevědomě vedeni k přesnosti, důslednosti a odpovědnosti za výsledky své práce. Zařazování problémových úloh spojených s praktickou aplikací i výuka probíhající v počítačové učebně žáky motivovaly. Při samostatné práci učitelky většinou respektovaly individuální dispozice žáků. Převažující slovní hodnocení žáky povzbuzovalo. Četnost klasifikace byla s výjimkou několika tříd na 1. stupni přiměřená.

K dílčím nedostatkům patřily zdlouhavé řešení slovních úloh, vyšší pracovní tempo, které neumožňovalo všem žákům aktivní zapojení, malý prostor pro dotazy, diskuzi, formulování závěrů a převažující samostatná činnost bez dostatečné zpětné vazby. V několika případech byla použita nesprávná terminologie. Využití didaktické techniky chybělo, přestože to obsah učiva umožňoval, efektivně nebyla využívána celá plocha tabule.

Čtvrtletní písemné práce obsahově souvisely s probíraným učivem za dané období. Učivo většinou korespondovalo s obsahem učebních osnov zvoleného vzdělávacího programu. S výjimkou 8. ročníku je zajištěno pravidelné střídání aritmetického a geometrického učiva.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice měly průměrnou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech prvouka a přírodověda

Kvalita vzdělávání nebyla negativně ovlivněna skutečností, že jedna z vyučujících nesplňuje podmínky odborné způsobilosti pro výuku na 1. stupni základní školy.

Probírané učivo prvouky a přírodovědy rámcově souhlasí s učebními osnovami, učební celky jsou logicky uspořádány. Některá témata jsou v jednotlivých ročnících zařazována opakovaně, s cílem postupného rozšiřování, prohlubování a procvičování učiva. V rozporu s učebními osnovami však ve 4. a 5. ročníku nebyl probírán učební celek formující postoje ke zdravému životnímu stylu, výchova ke zdraví.

Bezprostřední příprava vyučovacích hodin byla promyšlená a příznivě ovlivňovala jejich průběh. Struktura hodin a vyučovací metody odpovídaly stanoveným výukovým cílům. Učitelky usilovaly o pestrost ve výběru metod, využíváním skupinové práce zapojovaly žáky

do aktivní činnosti, při níž se projevovala jejich schopnost vzájemně kooperovat. Kladem výuky přírodovědy bylo vyvozování nových poznatků a jejich ověřování vlastní praktickou činností žáků. V prvouce bylo probírané učivo velmi dobře výchovně využito. Ojedinele se v obou předmětech vyskytly nedostatky ve věcné a odborné správnosti a formulační nepřesnosti. Jako negativum se projevovalo rozsáhlé opakování probraného učiva za cenu ztráty dynamičnosti výuky.

Zájem žáků o výuku byl zvyšován vhodnou a účinnou vstupní motivací. V rámci průběžné motivace bylo učivo aktualizováno, byly uplatňovány mezipředmětové vztahy a využití příklady z praxe.

Kontrolou žákovských knížek byla zjištěna nižší četnost známek s výraznou preferencí písemné formy zkoušení.

Úroveň výuky přírodovědných předmětů byla celkově velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu chemie

Výuka je zajišťována učiteli, kteří splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro daný předmět. Obsah a rozsah výuky jsou v tematických plánech učiva stanoveny v souladu s učebními osnovami.

Odborná pracovna, v níž probíhala výuka, je propojena s kabinetem, v němž je uloženo dostačující množství učebních pomůcek, laboratorního skla a chemikálií. Učebna svým technickým vybavením a stupňovitým uspořádáním umožňuje provádění demonstračních pokusů a realizaci praktických činností v rámci laboratorních prací. Poškozené rozvody plynu a elektřiny do žákovských laboratorních stolů však znesnadňují praktické činnosti.

Žáci byli velmi dobře motivováni při ověřování výchozích znalostí během souhrnného opakování probraného učiva, při němž uplatňovali dovednost psaní vzorců sloučenin a současně sestavovali jejich modely. Při zachování ucelené myšlenkové struktury mělo zkoušení návaznost na probrané učivo.

Nespornými klady bylo provedení demonstračního pokusu a videoprojekce průběhu chemických reakcí, které usnadňovaly pochopení i zapamatování učiva.

Nižší efektivitou se vyznačovala výuka při prezentaci nového učiva formou výkladu s malým podílem aktivního učení, při němž nebyl uplatněn princip názornosti, nebyly vytvářeny vhodné podmínky pro diskuzi žáků a nebyly rozvíjeny jejich myšlenky.

V některých hodinách nebylo prováděno závěrečné zhodnocení výkonů žáků, chyběl prostor pro ukončení lekcí. Klima ve třídách bylo přátelské, žáci nebyli vystavováni stresovým situacím.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu chemie byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech přírodopis a zeměpis

Úplná odborná a pedagogická způsobilost učitelů se pozitivně projevila v kvalitním rozvržení učiva, v odbornosti výuky bez věcných nedostatků i ve schopnosti účelně využívat vědomosti a zkušenosti žáků. Prostřednictvím volitelného předmětu přírodovědné praktikum, který je určen žákům 7. – 9. ročníku, se škola aktivně zapojila do dvou celostátních ekologicko-výchovných projektů. Propojení teoretických vědomostí žáků a jejich praktické využití je v přírodopise i zeměpise plánováno a realizováno na vycházkách do přírody, při exkurzích a školních výletech. Laboratorní práce z přírodopisu vhodně navazují na probrané učivo.

Oba předměty jsou vyučovány v kmenových učebnách. Obtíže při přemísťování učebních pomůcek a audiovizuální techniky mají negativní vliv na názornost výuky.

Učitelé byli po odborné stránce na výuku velmi dobře připraveni. V obou předmětech převažovala klasická stavba vyučovacích hodin s dominantní rolí učitelů, pro rozvoj řečových dovedností žáků byl vytvářen malý prostor. Výuka přírodopisu byla založena na integraci poznatků, převládalo vývojové a systematické hledisko. Žáci byli motivováni především při zahájení výuky zeměpisu. Dobré podmínky pro duševní hygienu žáků vytvářely příznivá pracovní atmosféra, promyšlená stavba vyučovacích hodin se zařazeným závěrečným shrnutím osvojeného učiva a vyhodnocením, jak byl splněn výukový cíl, i bezproblémová interakce učitel-žák. Klasifikace v žákovských knížkách má vyvážené formy ústního a písemného zkoušení.

Žáci mají možnost ověřovat si úroveň získaných znalostí a dovedností ve školních kolech biologické olympiády a zeměpisné soutěži, v níž ve školním roce 2001/2002 dosáhli na okresní úrovni velmi dobrých výsledků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech přírodopis a zeměpis měly velmi dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

- Ke zjišťování výsledků vzdělávání a výchovy jsou používány vlastní evaluační nástroje.
- Vlastními evaluačními nástroji jsou čtvrtletní písemné práce z českého jazyka a matematiky. Pro většinu předmětů vyučovaných v 6. - 9. ročníku vypracovali učitelé testy. Vyhodnocování žákovských prací však nemá v konečné fázi analytický charakter, nejsou zjišťovány příčiny žákovských neúspěchů a nejsou přijímána opatření vedoucí k nápravě nedostatků. Uvedená skutečnost potvrzuje formálnost práce některých metodických orgánů.

V hodnocení kvality průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy jsou zahrnuta zjištění z hospitační činnosti provedené u vyučujících sledovaných předmětů, kontroly a studia vyžádané dokumentace školy a písemných záznamů žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy měly celkově velmi dobrou úroveň.

SOUČÁSTI ŠKOLY

Školní družina

Organizace a průběh činností ve školní družině

Dvě oddělení ŠD jsou věkově smíšená a jejich aktivity se dále vzájemně prolínají v návaznosti na činnost kroužků vedených vychovatelkami. Pozitivem je možnost seberealizace žáků ŠD v šesti kroužcích zaměřených na výpočetní techniku, pohybové a výtvarné činnosti. Přesuny žáků a spojování oddělení však vedou k přerušování započatých aktivit ve školní družině.

Plánované zájmové, rekreační a odpočinkové činnosti jsou rozpracovány do ročních období a navazujících týdenních plánů. V souladu se stanoveným režimem dne převažovaly spontánní herní aktivity spolu s pohybovými činnostmi. V bodech vnitřního řádu ŠD jsou zahrnuty všechny oblasti týkající se zabezpečení jejího provozu, z výsledků dotazníkového šetření vyplývá, že rodičovské veřejnosti vnitřní řád vyhovuje. Povinná dokumentace je řádně a přehledně vedena v obou odděleních ŠD.

Obsah výchovně-vzdělávací práce byl volen s ohledem na průběh dopoledního vyučování a zohledňoval specifické požadavky pedagogiky volného času. Dostatek prostoru byl věnován

spontánním aktivitám. Metody a formy práce uplatňovaly vychovatelky vhodně vzhledem k cíli a obsahu činností i počtu přítomných žáků. Plynule a nenásilně zapojovaly do probíhajících aktivit i postupně přicházející žáky a sledovaly jejich průběžné odchody.

Během dopoledního i odpoledního režimu ŠD byly patrné účelná organizace práce i tvořivý přístup vychovatelek, které žáky většinou pozitivně motivovaly a vzbuzovaly jejich zájem o předkládané činnosti. Ponechávaly jim však individuální volbu ve výběru aktivit. Zohledňovaly specifické potřeby žáků i stupeň jejich únavy. Nabízené společně organizované skupinové a individuální činnosti byly orientovány na smyslový rozvoj a tvořivost. Vhodně a účelně byly využívány konstrukční stavebnice. Dostatečný prostor ponechávaly obě vychovatelky vzájemné komunikaci žáků, jejich samostatnému verbálnímu projevu. Pozitivem bylo rovněž zařazování závodivých her zaměřených na rozvoj paměti a logického myšlení.

Zvolené metody a formy práce zohledňovaly specifičnost pedagogiky volného času, podporovaly aktivitu a samostatnost žáků.

Činnost školní družiny má spíše nadprůměrnou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje v posledním rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol souhlasí s údaji uvedenými v platné zřizovací listině.
- Rada školy byla ustavena k 1. lednu 1996. Přestože nevyvíjela žádnou činnost, nebyla v rozporu s požadavkem příslušného právního předpisu zřizovatelem zrušena.
- V průběhu inspekce bylo ve škole provedeno dotazníkové šetření ve prospěch výzkumného úkolu „Stav výuky fyziky v základních školách a středních školách“, jehož řešiteli jsou Západočeská univerzita Plzeň, fyzikálně pedagogická sekce Jednoty českých matematiků a fyziků (JČMF) a Česká školní inspekce. Akce proběhla v souladu s projektem výzkumu. Zúčastnili se jí učitelé fyziky a žáci jedné vybrané třídy. Veškerá dokumentace použitá při šetření žáků byla předána cestou ústředí ČŠI k souhrnnému zpracování pro globální hodnocení podmínek a průběhu vzdělávání. Učitelé, kteří se dobrovolně zapojili do výzkumu, mohli odeslat záznamové listy přímo zástupci fyzikálně pedagogické sekce JČMF. Údaje související s výzkumným šetřením nebyly a nebudou použity k hodnocení školy, které se provádí v rámci inspekční činnosti.
- V průběhu inspekce byla realizována tematická inspekce zaměřená na sledování a hodnocení činností školní družiny. Získané materiály byly odeslány metodickému oddělení ústředí ČŠI.
- Na částečnou úhradu neinvestičních nákladů spojených s provozem ŠD stanovil zřizovatel měsíční příspěvek rodičů.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina pro Základní školu Bludov, okres Šumperk ze dne 11. prosince 1995

2. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení
čj. 31 453/01-21 ze dne 7. ledna 2002
3. Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, školního roku 2002/2003: třídní knihy hospitovaných tříd, třídní výkazy a katalogové listy žáků všech tříd 1. stupně a tříd VI. A, VII. B, VIII. A, IX. B, záznamy o práci ve volitelných předmětech cvičení z českého jazyka a cvičení z matematiky v 9. ročníku, přírodovědný seminář 7. - 9. ročníku, rozvrh hodin, školní řád, záznamy z jednání pedagogické rady, protokoly o konání komisionálních zkoušek ve školním roce 2000/2001, třídní knihy tříd IV. A, B, V. A, B, VI. A, VII. B, VIII. B a IX. B školního roku 2001/2002, personální dokumentace - doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání všech pedagogických pracovníků
4. Kontrolní a slohové práce z českého jazyka, čtvrtletní a pololetní písemné práce z matematiky v 5. - 9. ročníku ve školním roce 2001/2002 a školním roce 2002/2003, záznamy z laboratorních prací z chemie a přírodopisu všech tříd 6. - 8. ročníku školního roku 2002/2003
5. Učební plán a učební osnovy vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 a tematické plány učiva sledovaných předmětů na školní rok 2002/2003
6. Povolení výjimky MŠMT čj. 26530/02-22 ze dne 20. září 2002 k délce přestávek
7. Vzorek žákovských knížek, sešitů a pracovních sešitů v hospitovaných třídách
8. Plány a zápisy z jednání předmětových komisí
9. Roční plán práce, měsíční plány práce, plán kontrolní činnosti a plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
10. Dokumentace školní družiny dle § 9 odst. 1 vyhlášky č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech: přehledy výchovně-vzdělávací práce v ŠD za školní rok 2002/2003, zápisové listky žáků zapsaných ve školním roce 2002/2003 a docházkový sešit školního roku 2002/2003
11. Roční plán práce, čtvrtletní a týdenní plány výchovně-vzdělávací činnosti ŠD ve školním roce 2002/2003
12. Řád školní družiny ze dne 2. září 2002
13. Podkladová inspekční dokumentace k tematické inspekci (dotazníky pro rodiče, dotazník pro vedoucí vychovatelku, záznamový arch školního inspektora)
14. Přehledy učebních pomůcek pořízených ve školním roce 2001/2002 a ve školním roce 2002/2003
15. Přehled odebíraných časopisů ve školním roce 2002/2003
16. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002

ZÁVĚR

Pedagogický sbor je téměř stabilizován, z hlediska stanovené odborné a pedagogické způsobilosti učitelů jsou podmínky pro vzdělávání a výchovu žáků příznivé, 89 % hodin z učebního plánu školy je vyučováno pedagogickými pracovníky, kteří splňují kvalifikační normy dané právním předpisem.

V systému práce se začínajícími a nekvalifikovanými učiteli, ve využití potenciálu ustavených poradních orgánů ředitele školy a zejména v kontrolní činnosti byly zjištěny nedostatky. Projevily se v nesouladu plánovaného, realizovaného a učebními osnovami stanoveného učiva, v neprůkaznosti zápisů probrané učební látky a v nejednotném vedení třídní dokumentace. Ředitel školy nedocenil významnou roli metodického sdružení a předmětových komisí, jen málo je využívá při nápravě a zdokonalování průběhu výuky a zlepšování výsledků vzdělávání a výchovy žáků.

Škola má velmi dobré prostorové podmínky, pracovní prostředí je čisté a estetické. Materiálně-technické zázemí výuky umožňuje realizaci výchovně-vzdělávacích cílů vymezených zvoleným vzdělávacím programem. Vybavení učebními pomůckami i audiovizuální a výpočetní technikou je na průměrné úrovni.

Učební plán je ve školním roce 2002/2003 dodržen. Nedostatky byly zjištěny v plnění učebních osnov předmětů český jazyk, matematika a přírodověda na 1. stupni.

V průběhu sledovaného vyučovacího procesu převládala efektivní výuka, která se vyznačovala vstřícným přístupem učitelů k žákům, podmínky duševní hygieny byly většinou dodržovány. Žáci tříd 1. stupně pracovali ve vyučovacích hodinách aktivněji, ve třídách 2. stupně se výrazněji projevovala dominantní role učitelů.

Výchovně-vzdělávací činnost ve školní družině je po stránce odborné a pedagogické způsobilosti plně zajištěna. Vybavení školní družiny pomůckami a materiálem umožňuje realizovat zvolený výchovně-vzdělávací program, neodpovídá však současným potřebám kladeným na zařízení pro volný čas dětí. Uplatňované formy a metody činnosti školní družiny a bohatá nabídka aktivit jsou v souladu s požadavky pedagogiky volného času.

Vývoj školy od poslední inspekce: v oblastech podmínek vzdělávání a výchovy škola dosahuje srovnatelných výsledků, nadále přetrvávají nedostatky týkající se stanovení kompetencí vedoucích pracovníků a nedostatky v systému kontrol, zejména v plánování a realizaci výchovně-vzdělávací činnosti a evaluaci výsledků vzdělávání.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Zdeněk Krejčířík	Krejčířík v. r.
Členové týmu	Mgr. Zonna Němcová	Zonna Němcová v. r.
	RNDr. Ladislav Pluskal	Ladislav Pluskal v. r.
	Mgr. Naděžda Pytlíčková	N. Pytlíčková v. r.
	Mgr. Vít Široký	Vít Široký v. r.
	Mgr. Danuše Zálešáková	Danuše Zálešáková v. r.

Kontrolní pracovníci

Ing. Markéta Tomečková, Zdeňka Velková, Hana Vyhnánková

V Olomouci dne 21. března 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 22. 4. 2003

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Mgr. Petr Pešák	Mgr. Petr Pešák v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Krajský úřad Olomouckého kraje odbor školství, mládeže a tělovýchovy Kosmonautů 8, 779 00 Olomouc	2003-05-23	132 216/03
Zřizovatel: Obec Bludov Obecní úřad Bludov 789 61 Bludov	2003-05-23	132 217/03

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány